

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Національного
агентства
із забезпечення якості вищої
освіти
протокол від 29 серпня 2019 р.
№ 9

ЗВІТ (ВІДОМОСТІ) ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ВСП (відокремлений структурний підрозділ)

Звіт містить поля для відповідей на відкритих запитань двох видів: «коротке поле» (не більше 1500 символів з пробілами) та «довге поле» (не більше 3000 символів з пробілами).

Загальні відомості

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО (ВСП ЗВО) у ЄДЕБО	57
Повна назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Ідентифікаційний код ЗВО	02125585
ПІБ керівника ЗВО	Прокопенко Іван Федорович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://hnpu.edu.ua
ВСП ЗВО	—
Повна назва ВСП ЗВО	—
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	—
ПІБ керівника ВСП ЗВО	—
Посилання на офіційний веб-сайт ВСП ЗВО	—

Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	29453
Назва ОП	Біологія та валеологія в закладах освіти
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність «014.Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)». Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.11.2018 №2320-л Ліцензійний обсяг – 80 осіб. https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2019/09/05/natsionpedagogskovorodi7.pdf
Цикл (рівень вищої освіти)	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань, спеціальність та (за	014. Середня освіта (Біологія та

наявності) спеціалізація	здоров'я людини)
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	Природничий факультет
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Викладач біології та валеології. Вчитель біології та основ здоров'я.
Мова (мови) викладання	Українська
ПШБ та посада гаранта ОП	Іонов Ігор Анатолійович, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН України.

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітню програму схвалено рішенням вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від «24» квітня 2018 р. протокол № 3.

Освітню програму розроблено: Маркіною Тетяною Юріївною, доктором біологічних наук, професором, деканом природничого факультету; Іоновим Ігорем Анатолійовичем, доктором сільськогосподарських наук, професором, членом-кореспондентом НААН України, завідувачем кафедри анатомії та фізіології людини імені проф. Я.Р. Синельникова; Харченко Людмилою Павлівною, доктором біологічних наук, професором, завідувачем кафедри зоології; Леонтьєвим Дмитром Вікторовичем, доктором біологічних наук, професором, завідувачем кафедри ботаніки; Бойчуком Юрієм Дмитровичем доктором педагогічних наук, професором, завідувачем кафедрою спеціальної, інклюзивної і здоров'язбережувальної освіти; Ликовою Іриною Олександрівною, кандидатом біологічних наук, доцентом кафедри зоології.

У навчальний процес ОП впроваджено у 2018 році. Обсяг ОП 90 кредитів ЄКТС/ 1 рік 4 місяців.

Освітня програма базується на інноваційних проектних результатах, із урахуванням сьогоденного стану біології та здоров'я людини, орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова діяльність.

ОП передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій, що дозволяють студентам розв'язувати комплексні завдання і проблеми в галузі біології та здоров'я людини; отримання поглибленої фундаментальної, спеціалізованої та практичної підготовки магістрів у галузі біології та основ здоров'я, педагогіки та методики вищої і середньої освіти із широким доступом до працевлаштування, формування та розвиток загальних професійних компетентностей в галузі сучасної біологічної науки, основ здоров'я людини, педагогіки та методики вищої і середньої освіти, здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності в умовах закладів вищої освіти; володіння експериментальними методами сучасної біології та здорово'язбережувальних технологій.

Поля для завантаження загальних документів:

Назва/опис документа(ів)	Поле для
--------------------------	----------

	завантаження документів
*Освітня програма	X
*Навчальний план за ОП	X
Рецензії та відгуки роботодавців	X

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми? коротке поле

Цілі освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти» визначають можливості та сферу застосування набутих компетентностей в результаті здобуття освіти та передбачають створення цілісної системи підготовки висококваліфікованих вчителів біології та здоров'я людини, викладачів закладів вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, фахівців, здатних розв'язувати найактуальніші проблеми сучасної біології та здоров'язбережувальних технологій, проводити наукові дослідження, що вимагають глибоких фундаментальних знань, творчого мислення, навичок роботи із сучасним обладнанням. Визначають можливість надання освітніх послуг із широким доступом до працевлаштування, підготовку магістрів до здійснення педагогічної та наукової роботи. Особливості цієї програми полягають у конкретизації та визначенні на основі кваліфікаційних характеристик відповідних компетентностей, якими має оволодіти вчитель біології та здоров'я людини, їх відображенні в освітніх компонентах навчального плану підготовки магістрів зі спеціальності 014 «Середня освіта» з метою формування умінь та навичок визначати зміст і порядок навчально-виховної роботи у освітніх установах різних типів.

Особливості ОП пов'язані із інноваційним характером в галузі сучасної біологічної науки, з отриманими досягненнями в біології, педагогіці та методиці вищої та середньої освіти.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО коротке поле

У процесі розробки ОП урахувались стратегічні завдання діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди як потужного навчального, наукового і виховного центру Харківського регіону, здатного на відтворення науково-педагогічних кадрів, підготовку вчителів біології та основ здоров'я у відповідності до напрямів реформування вітчизняної освіти, зокрема впровадженні інклюзивної форми навчання здобувачів освіти. Заявлені цілі освітньої програми відповідають меті діяльності ХНПУ, відображеного у Статуті закладу, яка полягає у забезпеченні умов, необхідних для здобуття особами вищої освіти і проведенні наукових досліджень»; а також його місії – «формуванні освіченого фахівця – громадянина, патріота, інтелектуала шляхом удосконалення змісту і якості педагогічної освіти у повній відповідності до функцій освіти в Україні», відображеної в положенні «Університетської політики в сфері якості освіти та підготовки майбутніх педагогічних працівників», затвердженого ректором ХНПУ від 05.02.2015 р.

Політика університету націлена на побудову університету як простору професійної підготовки та життєвого самовизначення людини у всьому різноманітті його проявів в сучасному громадянському суспільстві, тому підготовка фахівців у даній галузі відповідає стратегії ЗВО.

Основні положення Університетської політики в сфері якості освіти та підготовки майбутніх педагогічних працівників відображені на сайті університету http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normal_dokum/polytika%20yakosti.pdf

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- **здобувачі вищої освіти та випускники програми** *коротке поле*

При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОП були враховані такі інтереси та пропозиції стейкхолдерів:

У зв'язку з тим, що ОП формувалося до набору здобувачів за освітнім рівнем магістр за спеціальністю «Біологія та здоров'я людини» і випускники відповідно за цією спеціальністю відсутні, тому їх інтереси і пропозиції не були враховані. Акредитація за вище зазначеною спеціальністю буде проходити вперше.

- **роботодавці** *коротке поле*

Директор педагогічного лицю №4 кандидат педагогічних наук Черевань І.І. висловила пропозиції щодо покращення підготовки фахівців, які були враховані при формуванні ОП. Серед побажань необхідно відмітити: у зв'язку із тим, що здоров'я людини на 60% залежить від способу життя більше уваги приділяти практичним питанням, які пов'язані із харчуванням, фізичною активністю, шкідливими звичками, стресом.

- **академічна спільнота** *коротке поле*

студентське самоврядування запропонувало проведення виховних заходів через навчальні предмети основ здоров'я. В ОП заплановані практичні заняття щодо організації та проведення вищезазначених заходів;

керівники відділу практики запропонували включити в ОП практикум з обов'язкової шкільної документації;

викладачі методики викладання біології та основ здоров'я рекомендують урахувати в ОП вимоги до сучасних навчальних кабінетів з біології та основ здоров'я.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці *коротке поле*

У процесі побудови цілей та програмних результатів навчання ОП було урахована та обставина, що формування здорового способу життя здійснюється на 3-х рівнях: соціальний: пропаганда, інформаційно-просвітницька робота; інфраструктурний: конкурентні умови в основних сферах життєдіяльності, профілактичні заклади, екологічний контроль; особистісні: система ціннісних орієнтирів.

В процесі формування цілей та результатів навчання здобувачів вищої освіти ураховувався цінний досвід в галузі біологічної освіти, примноження якого відображено в формуванні у здобувачів вищої освіти знань, умінь і навичок щодо застосування сучасних здоров'язбережувальних технологій. Тобто студенти мають досягти результатів навчання, які поділяються на: знання з предметної області; когнітивні компетентності; практичні вміння та навички; загальні вміння та навички.

Здобувач вищої освіти ступеня «Магістр» набуває професійні компетентності, необхідні для практичної, викладацької і дослідницької діяльності у сфері біології та здоров'я людини та підготовлений до роботи згідно з Національним класифікатором України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010.

Магістр з цієї спеціальності володіє теорією і методологією проведення наукових та проектних досліджень в сфері біології та здоров'я людини; різними техніками та технологіями реалізації навчальних проектів у відповідних матеріалах методиками викладання фахових дисциплін.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних

результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст
коротке поле

Актуальність здорового способу життя сприяла підвищенню і зміні характеру навантаження на організм людини у зв'язку з ускладненням суспільного життя, збільшенням ризиків техногенного, екологічного, психологічного навантаження, що привело до негативних ризиків у стані здоров'я.

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст. За результатами аналізу забезпечення середніх закладів освіти різного типу в Харківській області (станом на 01.09.2019) встановлено: у місті Харкові по районах та Харківській області вакантні посади учителів за спеціальністю «Біологія та здоров'я людини»: м. Харків: Київський р-н :ЗОШ № 5; ЗОШ № 134; ЗОШ № 103; ЗОШ № 128; Немишлянський р-н: ЗОШ № 73; ЗОШ № 161; Основ'янський р-н: ЗОШ № 41; Слобідський р-н: ЗОШ № 60; ЗОШ № 12; Індустріальний р-н: ЗОШ № 163. Харківська область: Балаклійський р-н: Меловська ЗОШ; Дергачівський ліцей № 3; Вільшанська ЗОШ I-II ступеню.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм
коротке поле

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховувало досвід підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта» та освітню програму «Біологія» у Національному педагогічному університеті імені М. М. Драгоманова, «Біологія, здоров'я людини» Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, освітню програму Поморської Академії в м. Слупськ (Польща). На основі аналізу цих програм було конкретизовано зміст загальних компетентностей випускників та диференційовано результати навчання на знання з предметної області; когнітивні компетентності; практичні вміння та навички; загальні вміння та навички. Порівняно з вітчизняними та закордонними аналогами освітня програма «Біологія та здоров'я людини» конкретизує зміст професійних та спеціалізовано-професійних компетентностей випускника, які стосуються кваліфікаційних характеристик вчителя-біології та основ здоров'я.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)
довге поле

У зв'язку з відсутністю затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, при визначенні програмних результатів навчання ОП проектна група спиралась на вимоги восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій, що передбачає набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі середньої та вищої освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та корекційно-педагогічної діяльності.

У процесі вивчення навчальних дисциплін циклу загальної підготовки широко застосовуються інформаційно-повідомлювальний, пояснювально-спонукальний, виконавський, частково-пошуковий методи. У процесі вивчення навчальних дисциплін циклу професійної підготовки застосовують інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний, інформаційно-повідомлювальний, пояснювальний метод,

метод проекту. Провідними методами учіння здобувачів вищої освіти в ході вивчення навчальних дисциплін є: виконавський, репродуктивний, продуктивно-практичний, частково-пошуковий, пошуковий.

Методами контролю та оцінки якості вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін є: екзамени, заліки, тести, контрольні, індивідуальні навчально-дослідні завдання. Поточний контроль проводиться за всіма навчальними дисциплінами, включеними до навчального плану, незалежно від виду семестрового контролю – іспит, залік, диференційований залік. Підсумкове оцінювання здійснюється на підставі результатів поточного контролю та підсумкової роботи за національною системою «зараховано»/«незараховано» та на підставі екзаменів.

Практична підготовка студентів передбачає проходження трьох практик: практики в загальноосвітніх закладах; науково-педагогічної практики у закладах вищої освіти та науково-дослідної практики. Перед проходженням кожної з практик здобувачі вищої освіти відвідують настановчі конференції, впродовж практики її керівник від навчального закладу надає консультації студентам та безпосередньо контролює процес її проходження. Провідними методами учіння виступають продуктивно-практичний, частково-пошуковий, виконавський. Підсумкове оцінювання проходження практик здійснюється за національною системою диференційного заліку.

У ході опрацювання індивідуального наукового дослідження магістром здійснюється дослідницька діяльність, спрямована на вивчення актуальних проблем біологічної науки, провідним методом учіння виступає частково-пошуковий. Державна атестація передбачає складання державних екзаменів з дисциплін професійної підготовки (кваліфікаційного іспиту з перевірки додаткових компетенцій та єдиного кваліфікаційного іспиту: з педагогіки вищої школи, психології за професійним спрямуванням та кваліфікаційного іспиту з біології та основ здоров'я людини) а також захист-презентацію результатів індивідуального наукового дослідження магістра.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня? довге поле

У зв'язку з відсутністю стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю другого рівня вищої освіти у рамках роботи з розроблення ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» було проведено зіставлення опису кваліфікаційних рівнів Національної рамки кваліфікацій та запланованих результатів навчання (НРК). При зіставленні використовувалася методологія, розроблена в рамках проекту ЄС Twinning «Модернізація законодавчих стандартів та принципів освіти та навчання у відповідності до політики ЄС щодо навчання впродовж життя», 2015

Зазначеними Методичними рекомендаціями передбачаються етапи зіставлення: оцінюється відповідність між вимогами до результатів навчання (знань, умінь, компетентностей) в освітньо-професійній програмі та дескрипторами НРК; результати навчання за кваліфікацією порівнювались з кваліфікаційними рівнями НРК (як інтегральним описом результатів навчання).

Було встановлено, що вимоги до результатів навчання НРК за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності мають відповідати восьмому рівню НРК та передбачають набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі середньої та вищої освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння

методологією наукової та педагогічної діяльності. Характерно співпадіння вимог до результатів навчання за НРК (за показниками знання; уміння/навички; комунікація; відповідальність і автономія) та компетентностями випускника і результатами його навчання згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Біологія та здоров'я людини».

Відповідність програмних результатів навчання вимогам НРК для восьмого кваліфікаційного рівня додатково забезпечувалась технологією розробки ОП, яка зумовлювалась логікою підготовки фахівців, що визначає послідовність і наступність у реалізації наступних дій гаранта та членів проектної групи, а саме: цілепокладання (визначення мети, принципів освітньої діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди за спеціальністю); формулювання нормативних вимог до базового рівня підготовки абітурієнтів, які вступають на навчання за спеціальністю; розподіл кредитів ЄКТС для опанування освітньо-професійної програми підготовки магістрів; відпрацювання системи компетентностей випускників ХНПУ імені Г. С. Сковороди за спеціальністю з урахуванням визначених замовниками (працедавцями) первинних посад та виробничих функцій; структурування нормативного змісту на основі структурно-логічної схеми, його узгодження з варіативною частиною відповідно до профілю програми; конкретизація форми атестації випускників; врахування державних вимог до наявності системи внутрішнього забезпечення якості за спеціальністю.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	ОП 90 кредитів ЄКТС/ 1 рік 4 місяців
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	68 кредитів ЄКТС Стандарт відсутній
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	22 кредити ЄКТС

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)? *довге поле*

Освітня програма «Біологія та валеологія в закладах освіти» відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (предметна спеціальність 014. Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)).

Зміст освітніх компонентів ОП (Молекулярна філогенетика та біоінформатика, Сучасні еволюційні концепції та система органічного світу, Біологія індивідуального розвитку, Біосферологія та біоіндикація довкілля, Сучасна імунологія та основи психосоматики та вибіркового компонентів (Основи інтродукції та акліматизації рослин та протистологія, Етологія та теоретичні основи паразитології, Біологічно активні речовини та механізми органічних реакцій, Обмін речовин та гуморальна регуляція та механізми стресу і адаптацій) дозволяють сформулювати у здобувачів вищої освіти фахових компетентностей спрямованих на формування знання основних сучасних положень фундаментальних наук стосовно походження, розвитку, будови і процесів життєдіяльності живих організмів, інтегральні уявлення про організацію біологічних систем на різних рівнях, здатність їх застосовувати для

формування світоглядної позиції, інтерпретації власних досліджень та формування здорового способу життя. професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної біологічної науки, здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, інтерпретувати результати досліджень.

При засвоєнні освітніх компонентів 1 Педагогіка, 2 Психологія, 3 Філософія освіти, 5 Методика викладання біології та здоров'язбережувальних дисциплін у вищій школі здобувачі вищої освіти набувають здатності застосовувати психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей, здатність застосовувати основи сучасної педагогіки та психології в навчальному процесі у закладах вищої освіти та в загальноосвітніх навчальних закладах, вивчати психологічні особливості засвоєння студентами/учнями навчальної інформації; здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання, розуміння тенденцій у сучасній освіті та вміння прогнозувати наслідки педагогічної, здоров'язбережувальної та фізкультурно-оздоровчої діяльності, здатність планувати та передбачувати результати оздоровчо-реабілітаційної та рекреаційної роботи в вищих навчальних закладах та закладах загальної середньої і позашкільної освіти учнівської молоді.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії? коротке поле

Індивідуальна освітня траєкторія для здобувачів вищої освіти з урахуванням його здібностей, професійних інтересів, потреб, можливостей і досвіду у ХНПУ імені Г. С. Сковороди реалізується через індивідуальний навчальний графік, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння освітніх компонентів освітньої програми. При формуванні індивідуального графіку враховується вибір здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальний графік навчання, як визначено у Положенні про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) п.5, підп. 5.4

<http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/>

[17_Polozhennya_osvintiy_protse_HNPU_2016.pdf](#), є робочим документом студента, що містить інформацію про перелік і послідовність вивчення навчальних дисциплін, обсяг навчального навантаження студента, типи індивідуальних завдань, систему оцінювання знань (поточний і підсумковий контроль, атестацію випускника). Складається на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та частину вибіркового навчальних дисциплін, обраних студентом з обов'язковим урахуванням структурно-логічної схеми підготовки. На занятті викладач враховує індивідуальні інтереси студентів; особливості навчальної діяльності; види навчального заняття, яким віддаються переваги; способи роботи з навчальним матеріалом; особливості засвоєння навчального матеріалу; види навчальної діяльності.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін? Довге поле

Процедура забезпечення права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін прописана в пункті 5. підпункті 5.6 у Положенні про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди

[\(http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/](http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/)

[17_Polozhennya_osvintiy_protse_HNPU_2016.pdf](#)).

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (ст. 62, пункт 15) у «Положенні про вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів ХНПУ ім. Г.С.Сковороди» конкретизовано формування переліку та подальшого вивчення студентами в обсязі не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС (частини навчального плану «Теоретичне навчання», передбачених для даного рівня

вищої освіти. У положенні визначено, що реалізація вільного вибору передбачає два варіанти:

1. Вибір дисциплін за блоками. Студенти мають право обирати блок навчальних дисциплін, які, в свою чергу, складаються з нормативних та вибіркових дисциплін, який повинен охоплювати дисципліни, які будуть викладатися з наступного після вибору семестру.

2. Вибір окремих дисциплін з переліку. У даному разі дисципліни студенти обирають до 01 квітня кожного навчального року. Студент повинен обрати по одній дисципліні з кожного переліку (мінімум три дисципліни).

Перелік вибіркових дисциплін знаходиться на сайті університету :

http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/23_Polozhennya_vilnyu_vybir_nova_redaktsiya.pdf

Студенти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить не менше 3 кредитів. Вибір вибіркових дисциплін для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня здійснюється з першого семестру першого навчального року. Процедура обрання студентами блоків навчальних дисциплін вільного вибору здійснюється Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти шляхом подачі письмових заяв на ім'я проректора з навчально-наукової роботи дисциплін до 1 квітня поточного навчального року. На підставі поданих заяв до 01 травня центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти формує розпорядження про розподіл академічних груп за обраними дисциплінами. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальності і визначають навчальне навантаження кафедр і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року для навчального плану та освітньої програми для здобувачів освіти другого магістерського рівня спеціальності 014. Середня освіта.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності?
коротке поле

Практична підготовка магістрів охоплює такі види практик: педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти (6 кредитів), науково-педагогічна практика у закладах вищої освіти (4,5 кредити), науково-дослідна практика (4,5 кредити). Педагогічна практика проходить у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах, науково-педагогічна – на кафедрах природничого факультету ХНПУ ім. Г.С.Сковороди; науково-дослідна – у науково-дослідних інститутах, установах, згідно Наказу ХНПУ імені Г.С. Сковороди № 42-од від 11.03.2019 "Про організацію практичної підготовки студентів та встановлення норм часу при плануванні та обліку навчальної роботи з керівництва практикою в 2019/2020 навчальному році".

(http://smc.hnpu.edu.ua/files/Nakazy_2018_2019/Nakaz_HNPU_42_od_11032019.pdf)

(Угоди про проходження практик, програми практик, робочі програми, звіти з практик знаходяться у відділі практик).

Тісна співпраця роботодавців (директорів навчальних закладів, наукових установ) і керівників практик дозволяє визначати сучасні тенденції середньої, вищої освіти та науки, що враховується при складанні робочих програм практик. Під час проведення підсумкової конференції студенти-практиканти надають самооцінку власної діяльності під час проходження практик, вказують на проблеми з якими вони стикалися на етапах підготовки до практики та під час її проведення. У підсумку конференції магістранти заповнюють анкети щодо рівня розвитку власних професійних компетенцій.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП
коротке поле

Навички соціальної взаємодії та міжособистісного спілкування є логічним доповненням професійних навичок та сприяють становленню професіоналів-лідерів у педагогічній галузі. Зміст навчальних дисциплін, а саме Педагогіка; Психологія; Філософія освіти; Іноземна мова; Методика викладання біології та здоров'язбережувальних дисциплін у вищій школі дозволяють в ході їх вивчення формувати не лише фахові компетентності, але і соціальні навички (soft skills), до яких належать: здатність до колективних дій та організації взаємодії в колективі; знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами в галузі біології та здоров'я людини; вміння постійно збагачувати власне мовлення, застосувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній і науковій діяльності; займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості; уміння виробляти власну стратегію і тактику професійної поведінки, діяльності з урахуванням інтересів колективу, навички роботи в команді. Удосконалення даних навичок відбувається під час викладання цих дисциплін, коли викладачі створюють «контекст-практики», що імітують умови, з якими зіштовхуються фахівці під час професійної діяльності. Принциповим методом викладання вважається метод «семінар-діалог», розроблений викладачами університету Линкопінг (Linköping). Цей метод полягає у поєднанні навчання через рефлексію та дискусію між учасниками групи.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту? коротке поле

Враховуючи відсутність стандарту, ХНПУ ім. Г.С.Сковороди для визначення компетентностей/результатів навчання для здобувачів вищої освіти, яким надається кваліфікація «Викладач біології та валеології. Вчитель біології та основ здоров'я», орієнтується на Національну рамку кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. Зміст освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти» відповідає восьмому рівню Національній рамці кваліфікацій (здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог). Також при розробці програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти другого магістерського рівня спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відповідно до змісту їх майбутньої професійної діяльності враховувались назви посад (викладачі університетів та вищих навчальних закладів, викладачі середніх навчальних закладів, вчитель загальноосвітнього навчального закладу, методист заочних шкіл і відділень) та кваліфікаційні характеристики згідно Національного класифікатора України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)? коротке поле

Нормативним документом, що визначає організацію навчання у ХНПУ імені Г.С. Сковороди (Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)

http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protsets_HNPU_2016.pdf), є навчальний план за предметною спеціальністю 014. Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) розроблено згідно з освітньою програмою «Біологія та валеологія в закладах освіти». У робочому навчальному плані конкретизується співвіднесення реального із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою).

Навчальний план складається з двох частин: теоретичної та

практичної.. Теоретична підготовка включає: цикл загальної підготовки; цикл професійної підготовки; цикл дисциплін вільного вибору студентів.

Теоретична підготовка магістра становить 1845 годин (68,33%), що становить 61,5 кредитів, з яких за вибором студента – 660 години (35,77%), що складає 22 кредити.

На самостійну роботу передбачається 1230 години (45,56%) від загального обсягу теоретичної підготовки. Навчальним планом передбачено проведення більшості аудиторних годин у вигляді проведення семінарських та практичних занять. На основі навчального плану у робочих програмах навчальних дисциплін визначено співвіднесення аудиторних годин (лекційних, практичних, семінарських занять) з самостійною роботою.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти *коротке поле*

Дуальність освіти забезпечується за рахунок проведення практичних (лабораторних) занять на базі партнерських організацій, з якими заключено договори, таких як науково-дослідні інститути м. Харкова (список наведено в інших пунктах звіту).

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

[Правила прийому зі змінами до ХНПУ імені Г.С.Сковороди у 2019 році \[з додатками](#)

[http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla_27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5\(combinepdf\)%20site.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla_27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5(combinepdf)%20site.pdf)

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП? *коротке поле*

Конкурсний відбір здійснюється за результатами фахових вступних випробувань з біології та методики викладання біології та іноземної мови.

Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти з інших спеціальностей за умови успішного проходження додаткового вступного випробування. Результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови можуть зараховуватись як результати вступного іспиту з іноземної мови під час вступу на спеціальності, для яких не передбачено обов'язкове складання єдиного вступного іспиту.

Голова фахової атестаційної комісії, яка відповідає за проведення вступних іспитів, щороку складає необхідні програми фахових випробувань що проводяться університетом, екзаменаційні білети, критерії оцінювання відповіді вступника та подають їх на затвердження голові Приймальної комісії не пізніше, ніж за три місяці до початку прийому документів.

Програми фахових випробувань ураховують особливості освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти» та містять базові питання зі всіх розділів біології, валеології та методики їх викладання.

За різної кількості складових у конкурсному балі має дотримуватись принцип

рівності прав вступників.

Програми фахових випробувань оприлюднюються на інформаційних стендах приймальної комісії та веб-сайті університету.

Правила прийому на освітню програму змінюються кожного року відповідно до змін до Умов прийому затверджених МОН у поточному році.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? коротке поле

Здобувачі вищої освіти раніше здобутого ступеня вищої освіти, які були відраховані або перервали навчання в іншому закладі вищої освіти, у зв'язку з академічною відпусткою, мають право бути поновленими для завершення навчання за цим самим освітньо-кваліфікаційним рівнем, за індивідуальною програмою.

Громадяни України, які не завершили навчання за кошти державного бюджету мають право повторного вступу для безоплатного здобуття вищої освіти за тим самим ступенем освіти за умови відшкодування до державного бюджету коштів, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців.

Університет у встановленому порядку за поданням відповідної кафедри має право зарахувати результати навчання у зарубіжному навчальному закладі, підтверджені академічною довідкою, як виконання навчального плану підготовки. Зарахування є можливим за умови, коли зміст (очікувані результати навчання) навчальних дисциплін і практик збігається, а обсяг кредитів становить не менше, ніж на 75%.

Переведення з одного навчального закладу до іншого студентів, які навчаються за рівнем «магістр», можливе тільки за умови переведення на ті самі спеціальності, за якими здійснювалась їх підготовка.

Переведення студентів з іншого закладу освіти до ХНПУ здійснюється за згодою ректорів обох навчальних закладів за умови наявності вакантних місць ліцензованого обсягу. Поінформованість про визнання результатів навчання здобувачів забезпечується [Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ.](#)

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

коротке поле

Не було

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

коротке поле

При вступі на навчання за освітньою програмою «Біологія та валеологія в закладах освіти» результати навчання у неформальній освіті не можуть бути зараховані. Але, особа може вступити до ХНПУ імені Г.С. Сковороди для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра чи магістра, (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутих за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження додаткового вступного випробування з урахуванням середнього бала документа про вищу освіту бакалавра чи магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? коротке поле

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи коротке поле

Досягнення програмних результатів навчання забезпечуються фундаментальною і спеціалізованою підготовкою здобувачів, яка поєднує теоретичну та практичну підготовку. Форми й методи навчання спрямовані на формування та розвиток професійних компетентностей з біології та здоров'я людини, здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності упродовж всього життя. У теоретичній підготовці здобувачів переважає цикл професійної підготовки (28%), де інтегровані курси біологічного та здоров'язбережувального спрямування, передбачають поєднання аудиторного і самостійного навчання. Для лекцій проблемного характеру на факультеті наявні 7 оснащених мультимедійних аудиторій. Лабораторні та практичні заняття проводяться в малих групах (до 12 студентів), передбачають використання методів експериментальних наукових досліджень, статистичної обробки даних, інформаційних та комунікаційних технологій. Значна частка у навчальному плані належить блоку дисциплін вільного вибору (24%), завдяки якому здобувачі можуть самостійно та завчасно обрати найбільш пріоритетну дисципліну, що відповідає принципам академічної свободи. Під час проходження практик (25%), здобувачі опановують сферу виробництва, виконують науково-дослідне дослідження. Для вирішення основних завдань щодо організації системи інтегрованого навчання студентів з особливими освітніми потребами діє навчально-методичний інклюзивний центр (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr>)

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань? коротке поле

Здобувачі ВО своєчасно мають доступ до переліку та обсягу навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовності їх вивчення, форм проведення занять та їх обсягу, графіку навчального процесу, форм контролю (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Nakazy_2018_2019/Nakaz_HNPU_44_od_13032019_Dodatk_01.pdf).

Кожна дисципліна професійного чи вибіркового циклу має навчально-методичний комплекс, до якого входить навчальна та робоча програми, електронний навчальний курс чи підручник, методичні вказівки, тощо. У методичних вказівках до занять наводяться план їх проведення, описані досліди, теоретичні питання та для самоконтролю. Прозорість та зрозумілість ОП забезпечуються розміщенням необхідної інформації на сайті університету: Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ.

http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protsets_HNPU_2016.Pdf.

Систематично проводиться опитування здобувачів ВО щодо задоволеності методами навчання і викладання відділом менеджменту і моніторингу за допомогою анонімного анкетування "Викладач очима студентів" 9 етап 2018/2019 н.р. http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Reiting_prepodavatel_10_18.pdf.

Отримана інформація обговорюється на засіданнях кафедр, радах природничого

факультету та університету, що дозволяє оперативно реагувати на виявлені недоліки

До організаційних форм та технології навчання можна віднести: пасивні (пояснювально-ілюстративні, презентаційні), активні (проблемні, проектні, саморозвиваючі, майстер-класи).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи *коротке поле*

Кожний здобувач ВО опановує ОП за індивідуальним планом. Відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи здійснюється завдяки системі трансферу й накопичення кредитів, що використовуються в Європейському просторі вищої освіти.

http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protsets_HNPU_2016.Pdf. Відповідно до проекту Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (TuningEducationalStructuresinEurope, TUNING) <http://www.unideusto.org/tuningeu/> для кожного здобувача ОП визначено навчальне навантаження необхідне для досягнення визначених результатів навчання (див. навчальний план). Здійснюється процедура забезпечення права студентів на вільний вибір дисциплін відповідно до положення про вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів ХНПУ імені Г.С.Сковороди. Програма дає можливість отримання подвійного диплому в рамках діючих угод про співпрацю університету з провідними зарубіжними освітніми закладами, стажування на підприємствах, організаціях. Освітня програма узгоджена із програмою реалізації міжнародного проекту TempusProject 543681-TEMPUS-1-2013-1-DE-TEMPUS-JPHES

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *коротке поле*

Здобувачам вищої освіти надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у відповідності у відповідності до Наказу ХНПУ імені Г.С. Сковороди № 44-од від 13.03.2019 "Про організацію освітнього процесу в новому навчальному році та про планування навчальної роботи науково-педагогічних працівників університету на 2019/2020 навчальному році" http://smc.hnpu.edu.ua/files/Nakazy_2018_2019/Nakaz_HNPU_44_od_13032019_Dodatok_01.pdf

Здобувачі ВО мають достатній обсяг вибіркового складового індивідуального навчального плану, завчасно отримують інформацію про зміст вибіркового дисциплін усіх факультетів ЗВО, мають безпосередній запис на дисципліни та етап корекції тощо

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП *довге поле*

Навчання і викладання на основі дослідження є вагомим чинником якісної підготовки на природничому факультеті, завдяки розвитку дослідницької компетенції у здобувачів ВО. Досягненню основної мети сприяють залучення здобувачів до реалізації наукових тем кафедр (<http://наука.hnpu.edu.ua/тематика-ндр-кафедр-2>): комплексна оцінка якості багатокomпонентних екосистем Землі з екологічних позицій 0112U005988 (кафедра ботаніки); вивчення механізмів

підтримання біорізноманіття на різних рівнях організації біологічних систем 0111U008883 (кафедра зоології); вивчення впливу антропогенних факторів навколишнього середовища на морфофункціональний стан організму 0112U002665 (Кафедра анатомії і фізіології людини людини імені проф. Я.Р. Синельнікова); Теоретико-методичні основи підготовки майбутнього педагога до здоров'язбережувальної освітньої діяльності (0111U006437) (кафедра кафедри здоров'я людини і корекційної освіти). Дослідження міжфазних та гомогенних хімічних електролітичних систем (0111U008881). На факультеті працюють зоологічний (<http://hnpu.edu.ua/uk/zoologichnyy-muzey-imeni-op-krapyvnoho>), анатомічний (<http://anatom.kharkov.ua/category/музей/>) та ботанічний (<http://hnpu.edu.ua/uk/muzey-kafedry-botaniky>) музеї, ботанічний сад (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/botanichnyy-sad>). Здобувачі ВО використовують експонати та колекції музеїв, ботсаду та гербарію СWR під час практик, написання індивідуальних, курсових робіт, наукових публікацій, тощо. Базою для навчально-польових практик та наукових досліджень з ботаніки і зоології є навчально-оздоровчий табір «Гайдари», розташований на території НПП «Гомільшанські ліси».

Кафедри природничого факультету співпрацюють із науково-дослідними інститутами України: Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського» УААН; Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН; Українська дослідна станція з птахівництва НААН; Український НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М.Висоцького; Інститут екології Карпат; Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України. На базі зазначених установ здобувачі виконують індивідуально-дослідні завдання під час науково-дослідної практики, результати яких доповідають під час нарад, семінарів та міжнародних конференцій молодих науковців («Молодь і поступ біології; «Від молекули до біосфери» тощо, а також виконують ряд магістерських робіт).

Більшість здобувачів входять до складу студентського наукового товариства, де беруть участь у проведенні інтелектуальної біологічної гри «Що? Де? Коли?», біологічного турніру «Bioshock», командному біологічному турнірі імені Л.О.Красільнікової, Харківського міжвузівського колоквиуму, тижнів науки. Отримують апробацію своїх досліджень, навиків організації та проведення молодіжних наукових конференцій «Харківський природничий форум» на природничому факультеті, інтерактивного проекту «Доба науки (Наукові пікніки та Ніч науки), Всеукраїнської школи молодих орнітологів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі довге поле

Професорсько-викладацький склад ОП має профільну базову освіту (9 докторів наук та 7 кандидатів наук). Зміст освітніх компонентів своєчасно викладачі оновлюють на основі сучасних наукових досягнень і практик.

Відповідно до Положення про науково-методичну комісію http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/03_Polozhenny_pro_naukovo_metodychnu_komis_yu.pdf на природничому факультеті створена комісія для сприяння впровадженню сучасних методів організації освітнього процесу, вирішення практичних питань організації та методичного забезпечення навчального процесу, вивчення та обміну досвідом роботи. У засіданнях науково-методичної ради та еколого-біоетичного центру природничого факультету беруть участь провідні вчені різних закладів Харкова та України (наприклад, д.б.н., професор кафедри зоології та екології тварин ХНУ імені В.Н. Каразіна С.Ю. Утєвський, д.б.н., професор кафедри біотехнології

Божков А.І., к.б.н., ХНУ імені В.Н. Каразіна, вчений міжнародного класу, фулбрайтівський стипендіат, герпетолог О. І. Зиненко та багато інших).

Більшість досліджень викладачі природничого факультету проводять у співпраці з науково-дослідними установами: Інститут тваринництва НААН; Інститут біології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; Інститут кріобіології та кріомедицини НАНУ; Інститут зоології НАН України; Інститут еволюційної екології НАН України; Інститут ветеринарної медицини НААН; Науково-дослідна установа «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» та інші.

Публікації викладачів містяться у фахових збірниках наукових праць, у тому числі й університету «Біологія та валеологія», а також у виданнях, що індексовані у міжнародних наукометричних базах Scopus та/або Web of Science (див наукові звіти кафедр факультету). Протягом трьох останніх років на факультеті проведено дві Міжнародні науково-практичних конференції «Природнича наука й освіта: сучасний стан і перспективи розвитку».

Відповідно до положення про ОП викладачі підвищують кваліфікацію на базі профільних кафедр навчальних закладів України (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харківський медичний університет, Дніпропетровський національний університет імені О.Гончара, Національний університет біоресурсів і природокористування України та інші).

У 2016 започатковані зарубіжні стажування викладачів та здобувачів ВО. На базі Інституту біології та охорони навколишнього середовища Поморської Академії в м. Слупськ (Польща) проходили стажування 12 здобувачів ВО, а також професор Маркіна Т.Ю (2017), доцент Ликова І.О (2018) та професор Комісова Т.Є. (2018); на екологічному факультеті Лодзинського технічного університету в м. Лодзь – професор Чаплигіна А.Б. (2019). У різні періоди 2016-2019 рр. у Нідерландах (Лейденський університет (м. Лейден), Німеччині (Грайфсвальдський університет ім. Е.М.Ардта (м. Грайфсвальд) та Франції (Мікологічне товариство регіону Савойя (м. Роне)) стажувався професор Леонт'єв Д.В.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО коротке поле

Інтеграція університету в міжнародний освітній простір передбачає адаптацію викладання та наукових досліджень у межах ОП. Викладачі та здобувачі стажуються за кордоном: Польща, Німеччина, Франція та Нідерланди. Д.В.Леонт'єв неодноразово отримував грантову підтримку від іноземних партнерів: Програма наукових стажувань у Лейденському ун-ті ; грант програми «RESPONSE» Німецького фонду акад. досліджень Грайфсвальдський ун-тет; грант фонду «Фулбрайтівське коло Україна» (США-Україна); Дослідницький грант фонду А Гумбольдта Грайфсвальдський ун-т. Викладачі факультету мають індекси цитування у міжнародних рейтингових системах, таких як, наприклад, Scopus : Іонов І.А. (9), Леонт'єв Д.В. (5), Свєчнікова О.М. (4), Бойчук Ю.Д. (1), Маркіна Т.Ю. (1), Чаплигіна А.Б.(1).

На сьогодні факультет надає освітні послуги для 57 іноземних студентів з Туркменістану та Китаю.

Заключено договори про міжнародне співробітництво з Ханьшанським педагогічним університетом; Хебейським педагогічним університетом; Гуандунським педагогічним університетом (Китай); Вроцлавським університетом, Університетом економіки в Бидгоші (Польща); Оїсйським університетом (Хорватія); Ардаханським університетом (Туреччина); Телавським університетом (Грузія); Університетом міст К'еті та Пескари; (Італія); Університетом Миколаса

Ромеріса; (Литва); Університетом Яна Амоса Каменського (Чехія); Університетом Тромса; (Норвегія. Офіційний сайт університету перекладений іноземною мовою на 50%(у стадії розробки.)

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання? довге поле

Форми контрольних заходів: вхідний (попередній) контроль; поточний (тематичний) контроль; модульний контроль; підсумковий (семестровий контроль, підсумкова атестація). Вхідний контроль проводиться з метою діагностики готовності здобувачів вищої освіти до сприйняття нової дисципліни. Поточний контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти проводиться протягом семестру на всіх видах навчальних занять з метою оперативного отримання об'єктивних даних про рівень знань, умінь і практичних навичок з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль є семестровим і проводиться у формах семестрового іспиту або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни й у терміни, встановлені робочим навчальним планом та графіком освітнього процесу. Форми проведення семестрового контролю з кожної навчальної дисципліни встановлюються робочим навчальним планом, а обсяги і зміст – робочою навчальною програмою дисципліни. Прозорість і зрозумілість забезпечуються як розміщенням необхідної інформації на сайті університету: Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції). http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_ospvintiy_protse_HNPU_2016.Pdf. http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/03_Polozhenny_pro_naukovo_metodychnu_komis_iyu.pdf; так і інформацією, що надається кожною кафедрою природничого факультету, а саме – план лекцій, план лабораторних або семінарських занять, методичні вказівки до цих занять, де наводяться план проведення лабораторного заняття, основні теоретичні питання, описання дослідів, питання для самоконтролю, наведені приклади рішення задач. У робочих програмах навчальних дисциплін наведені критерії оцінювання. Модульні контролі проводяться за тестовими питаннями різних рівнів, що повністю охоплюють зміст дисципліни. Для розвитку творчої активності здобувачів вищої освіти робочими програмами передбачається виконання індивідуального науково-дослідного завдання. Крім цього на сайті університету наведено інформаційний пакет освітньої програми.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти? коротке поле

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів кожної навчальної дисципліни забезпечуються широким інформуванням здобувачів вищої освіти про: плани лекцій, плани лабораторних або семінарських занять, методичні вказівки до цих занять, що містять план проведення лабораторного заняття, основні теоретичні питання, описання дослідів, питання для самоконтролю, наведені приклади рішення задач. З кожної дисципліни для різних форм контрольних заходів

розроблені критерії оцінювання, які доводяться на початку вивчення навчальної дисципліни до здобувачів вищої освіти. На сайті університету наведена необхідна інформація: Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції). http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_ospintiy_protzes_HNPU_2016.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти? коротке поле

Інформація про форми контрольних заходів доводяться до здобувачів вищої освіти на початку вивчення навчальної дисципліни. На сайті університету розміщено інформаційний пакет, де розміщені робочі програми навчальних дисциплін. В межах кожної навчальної дисципліни для кожного виду контролю розроблені критерії оцінювання і всі ці форми дозволяють об'єктивно оцінити результати навчання. Наприклад: тематичні змістовні модулі з навчальної дисципліни складаються з різнорівневих видів завдань. Самоконтроль при цьому здійснюється шляхом доведення інформації про тему, питання модульного контролю наводиться приклад білету. Це регламентується положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції).

http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_ospintiy_protzes_HNPU_2016.pdf.

Систематично проводиться опитування здобувачів вищої освіти що до чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання відділом моніторингу. Отримана інформація обговорюється на раді природничого факультету, засіданнях кафедр та раді університету, що дозволяє оперативно виправляти виявлені недоліки.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? коротке поле

Стандарт вищої освіти за даною ОП відсутній. Існуючі форми атестації здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» (кваліфікаційний іспит з перевірки додаткових компетенцій та єдиний кваліфікаційний іспит, який складається з: кваліфікаційного іспиту з педагогіки вищої школи, психології за професійним спрямуванням; кваліфікаційного іспиту з Біології та методики її викладання; захисту-презентації результатів наукового дослідження. Ці форми та порядок проведення атестації регламентуються Положенням про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня "бакалавр" і "магістр", розміщені на сайті ЗВО.

<http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/>

[15_Polozhennya_pro_organizatsiyu_atestatsii.pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/15_Polozhennya_pro_organizatsiyu_atestatsii.pdf) та відповідає вимогам які визначені в Національній рамці кваліфікацій <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy> через відсутність затвердженого стандарту вищої освіти.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? коротке поле

Процедура проведення контрольних заходів регулюється як Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції), так і програмами навчальних дисциплін, які розроблені кафедрами. Доступність цих документів забезпечується постійним розміщенням як на сайті університету http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_ospintiy_protzes_HNPU_2016.pdf, так і в інформаційному пакеті Біологія та здоров'я людини.

Систематично проводиться опитування здобувачів вищої освіти щодо обізнаності з процедурами проведення контрольних заходів. Отримана інформація обговорюється на раді природничого факультету, засіданнях кафедр та раді університету, що дозволяє оперативно виправляти виявлені недоліки.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП коротке поле

Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується прийомом заліків та іспитів двома науково-педагогічними працівниками (один - лектор потоку, другий – викладач, який проводив лабораторні або семінарські заняття). Обов'язково присутні представники від студентства, списки яких складає спілка студентів і молоді природничого факультету. Для запобігання ситуації конфліктів інтересів (студент і викладач мають родинні зв'язки) підсумковий контроль проводить завідувач кафедри у присутності викладача та представника спілки студентів і молоді природничого факультету.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП коротке поле

*Не пізніше, ніж за тиждень після закінчення терміну екзаменаційної сесії, деканом природничого факультету за погодженням із завідувачами кафедрами складається графік ліквідації академічних заборгованостей і доводиться до екзаменаторів та студентів. Перескладання іспиту, з якого отримано незадовільну оцінку, у період екзаменаційної сесії не допускається. Якщо студент подає заяву про призначення іншого викладача для повторного складання іспиту, завідувач кафедри після з'ясування всіх обставин може призначити іншого викладача. У разі отримання оцінки «незадовільно» студент має право на два перескладання: перший раз – науково-педагогічному працівникові (лектору), другий раз – комісії, склад якої визначається на засіданні кафедри. Це регулюється положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)
http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protsest_HNPU_2016.pdf*

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП коротке поле

ЗВО надана можливість оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.. З метою захисту прав здобувачів вищої освіти створюється апеляційна комісія, яка уповноважена забезпечувати дотримання однакових вимог і вирішення спірних питань у складі голови і двох членів комісії. Вона розглядає апеляцію з питань порушення процедури проведення кваліфікаційних іспитів. Апеляція подається у день оголошення рішення кваліфікаційної комісії. Розглядається протягом трьох календарних днів після її подачі і оформлюється протоколом. Процедура регламентується Положенням про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр», розміщена на сайті університету.

http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/15_Polozhennya_pro_organizatsiyu_atestatsii.pdf. Таки випадки не зустрічалися, але при проведенні контрольних заходів екзаменатори завжди доводять до ЗВО про можливість апеляцій та строки її подачі.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності? *коротке поле*

На сайті університету розміщено Положення про академічну доброчесність в ХНПУ імені Г.С.Сковороди

(<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>). В цьому положенні визначено і

закріплено норми та правила, стандарти і процедури академічної доброчесності науково-педагогічних працівників та ЗВО у ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? *коротке поле:*

Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності використовується перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат за допомогою спеціалізованою програмно-технічної системи UNICHEK для виявлення збігів, ідентичності у текстах. На офіційному веб-сайті університеті проводиться перевірка наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат

<http://nauka.hnpu.edu.ua/%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B2%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82-2/>.

Репозитарій кваліфікаційних робіт знаходиться у стадії формування.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП? *коротке поле*

В університеті та зокрема на природничому факультеті створено середовище в якому академічна доброчесність є переконанням для ЗВО. Це створюється через дотримання принципів демократизму, науковості, партнерства та взаємодопомоги, відкритості та прозорості. В університеті створена комісія з питань академічної доброчесності (Положення про академічну доброчесність <http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>), яка працює з планом, а у спілці студентів та молоді ХНПУ функціонує комітет Академічної доброчесності. Питання дотримання у науковій спільноті природничого факультету, принципів академічної доброчесності систематично обговорюється на раді природничого факультету, засіданнях кафедр. Керівники підрозділів систематично звітують про результати перевірки наукових робіт як магістрів, так і співробітників на плагіат. На природничому факультеті порушень принципів академічної доброчесності досі не було.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП *коротке поле*

У разі одержання комісією академічної доброчесності заяви викладача або студента комісія розглядає питання про плагіат і виносять рішення про форми відповідальності: адміністративна, дисциплінарна тощо. Якщо факт плагіату доведено, комісія приймає рішення про повторне проходження оцінювання, повторне проходження навчального курсу, попередження, позбавлення академічної стипендії і навіть відрахування з університету.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується

необхідний рівень їх професіоналізму? коротке поле

Конкурсний відбір викладачів ОП проводиться згідно університетського Положення про прийняття на роботу науково-педагогічних працівників і ця процедура враховує професіоналізм викладача як вимогу. На посади науково-педагогічних працівників обираються особи, які мають науковий ступінь або вчене звання і за своїм рівнем кваліфікації та професійними якостями відповідають відповідним вимогам. Для підтвердження рівня професійної кваліфікації викладачу пропонується прочитати відкриту лекцію, провести відкрите практичне чи лабораторне заняття, представити створені особисто навчально-методичні та наукові праці тощо. Як правило, викладання дисциплін даної ОП надається докторам наук або професорам, які мають відповідну спеціалізацію. Високий рівень професіоналізму також підтримується заохоченням викладачів до підвищення рівня власної професійної майстерності шляхом проходження підвищення кваліфікації (з питань комп'ютерного забезпечення, з питань нових напрямів у професійній підготовці фахівців, проходження тренінгів та сертифікування тощо), а також до навчання в аспірантурі та докторантурі за напрямом підготовки. Серед проблем, з якими стикається ЗВО під час добору викладачів для забезпечення якості освітньої програми слід зазначити постійні зміни соціальної політики Держави, що зумовлює необхідність оновлення напрямів та спеціалізації фахівців соціальної галузі й розробки методичного забезпечення процесу підготовки майбутніх фахівців, що враховує ці нові тенденції.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу коротке поле

Для проходження педагогічної та науково-дослідної практики складено угоди з харківськими ЗОШ та науковими установами: Харківська ЗОШ № 45. № 10-08/У-027/16 від 21.11.16 р.; Харківський лицей №107. № 10-08/У-032/16 від 27.08.16 р.; Харківська ЗОШ № 139. № 10-08/У-004/16 від 25.01.16 р.; Харківська ЗОШ № 141. № 0076-Д/010/14 від 21.09.14 р.; Харківська ЗОШ № 154. № 10-08/Д-010/15 від 07.09.15 р.; Харківська ЗОШ № 162. № 10-08/У-024/16 від 01.01.16 р.; Харківська ЗОШ № 59. № 10-08/У-055/17 від 23.10.17 р.; Харківська ЗОШ № 152. № 10-08/У-050/17 від 01.09.16 р.; Інститутом проблем кріобіології та кріомедицини НАН України; ННЦ «Інститут експериментальної та клінічної ветеринарної медицини» НААН України; НДІ біології ХНУ імені В.Н.Каразіна; Державною дослідною станцією з птахівництва НААН України; Український НДІ лісового господарства та агролісомеліорації імені Г.М. Висоцького; Український НДІ екологічних проблем; Інженерно-технологічний інститут «Біотехніка» НААН України.

Роботодавці залучаються до проведення наукових конференцій та круглих столів з проблем професійної освіти майбутніх фахівців. Активність потенційних працедавців зумовлено необхідністю пошуку серед здобувачів вищої освіти нових професійних кадрів та можливістю залучення додаткових людських ресурсів (волонтерів-здобувачів вищої освіти) для виконання власних професійних завдань.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців коротке поле

ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП представників роботодавців шляхом налагодження партнерської взаємодії з Харківською ЗОШ № 45, Харківським лицеем №107, Харківською ЗОШ № 139, Харківською ЗОШ № 141, Харківською ЗОШ № 154, Харківською ЗОШ № 162, Харківська ЗОШ № 59, Харківською ЗОШ № 152.

Для метою висвітлення сучасних наукових проблем в галузі біології та здоров'я людини залучаються для оглядових лекцій провідні науковці Харкова, а саме з

Інституту проблем кріобіології та кріомедицини НАН України; ННЦ «Інститут експериментальної та клінічної ветеринарної медицини» НААН України; НДІ біології ХНУ імені В.Н.Каразіна; Державною дослідною станцією з птахівництва НААН України; Український НДІ лісового господарства та агролісомеліорації імені Г.М. Висоцького.

Професіонали-практики з наукових установ проводять практичні заняття в музеях зоології, ботаніки та анатомії ХНПУ.

Разом з вчителями шкіл та провідних ЗВО проводиться 4 рази на рік Харківський колоквиум «Наукове відкриття як етап пізнання». Разом з викладачами шкіл та експертів галузі проводиться на факультеті відкриті дні «Студент на один день».

Здобувачі освіти мають можливості безпосередньо взаємодіяти з професіоналами-практиками під час навчання, що дозволяє їм набути важливого професійного досвіду та визначити для себе напрям для подальшої спеціалізації та працевлаштування, а також під час проходження педагогічної практики в ЗОШ мають можливість порівнювати шкільний курс з ОП та вдосконалювати її.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння коротке поле

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через наявність власних програм підвищення кваліфікації фахівців (для забезпечення належного рівня володіння викладачів іноземною мовою працюють курси підготовки до здачі тесту на рівні В1 та В2: проф. Маркіна Т.Ю., проф. Чаплигіна А.Б., доцент Комісова Т.Є., доцент Ликова І.О.), а також наявність можливостей проходити тренінги на базі науково-методичного тренінгового центру соціального та професійного розвитку людини ХНПУ.

Важливим напрямом є можливість навчання в аспірантурі та докторантурі при ХНПУ (захистили докторські дисертації: Т.Ю. Маркіна, А.Б. Чаплигіна; кандидатські дисертації: І.О. Ликова), а також можливість заочно вчитися на різних спеціальностях (проф.. Бойчук Ю.Д., доцент Сидоренко О.В., доцент Галій А.І.).

Ефективним заходом є взаємовідвідування навчальних занять викладачами, де надаються пропозиції щодо поліпшення змісту занять, проведення науково-методичних семінарів з залученням провідних фахівців.

Викладачі мають можливість проходити стажування в університетах, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти другого рівня за кордоном (стажування в Поморській академії в Слупську в Польщі -Маркіна Т.Ю., Комісова Т.Є., Ликова І.О., 2018 р.) та в Україні (В.П.Коц та С.М.Коц на фізіології ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2019 р.).

Для проведення моніторингу якості професійної підготовки викладачів у ЗВО постійно проводяться опитування здобувачів освіти, під час якого вони мають можливість оцінити професіоналізм фахівців.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності коротке поле

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом проведення загальноуніверситетського конкурсу «Найкращій науковець (фахівець) року!», де найкращі викладачі у різних номінаціях отримують нагороди (проф. Леонт'єв Д.В. у 2018 р., а проф. Чаплигіна А.Б. у 2019 р. нагороджені почесною грамотою від ХНПУ імені Г.С. Сковороди за фундаментальні дослідження в систематиці міксоміцетів та зоології птахів). Проф. І.А. Іонов у 2018 р. став переможцем загальноуніверситетського конкурсу «Людина року» у номінації «Взірець професійної майстерності», а у 2019 р. проф. Т.Ю.Маркіна у номінації «Наставник молоді» (нагороджені пам'ятними посвідченнями від університету. Керівникам здобувачів освіти, які посіли призові місця у Всеукраїнських олімпіадах, надається матеріальне

заохочення. За плідну працю (перші місці в своїй номінації) в малій академії наук нагороджено грамотами проф. Т.Ю.Маркіну, проф. Т.Є.Комісову, доц. І.О.Ликову.

Також (згідно з Положенням про нагородження медаллю «Г.С. Сковороди» за систематичне та якісне виконання наукової роботи й упровадження її результатів, що має значний соціальний ефект, науково-педагогічних працівників нагороджують медаллю «Г. С. Сковороди». Так, у 2018 р. році медаллю нагороджено проф. Т.Ю.Маркіну та у 2019 р. проф. І.А.Іонова.

Для завершення підготовки докторської дисертації викладачам надається можливість отримання відпустки до 3 місяців зі зменшенням навчального навантаження.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання? коротке поле

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП сприяють досягненню визначених цілей та програмних результатів навчання. Інформація про фінансову діяльність оприлюднено на сайті університету (<http://hnpu.edu.ua/uk/informaciya-pro-finansovu-diyalnist>).

В університеті достатнім є забезпечення навчальними аудиторіями, кабінетами, обладнанням та устаткуванням, необхідним для виконання освітньої програми.

Площа навчальних приміщень, де здійснюється підготовка за вказаною спеціальністю – 3910,1 кв.м. Функціонує наукова бібліотека (6 читальних залів (324 місць). Є база спортивного комплексу (спортивні зали – 15 загальною площею 3244,7 кв.м; стадіони – 1 загальною площею 12577 кв.м; спортивні майданчики – 8346,5 кв.м; корти – 648 кв.м (1200 кв.м.). Для відпочинку, оздоровлення студентів є навчально-спортивний табір «Гайдарі» площею 2021 кв.м, лижна база «Сокольники» площею 220,8 кв.м; актові зали університету дають можливість проводити культурно-масові заходи.

Процес життєдіяльності, соціальні потреби учасників освітнього процесу забезпечуються наявністю соціальної інфраструктури (три гуртожитки (житлова площа на одного мешканця складає в середньому 7 кв.м., що відповідає існуючим санітарним нормам СНП 42-121-4719-88); медичне обслуговування студентів, яке проводиться у міській поліклініці, медпункт для надання невідкладної медичної допомоги (гуртожиток №3); у навчальних корпусах наявні буфети, на території університету розміщені шість їдалень.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів? Коротке поле

Для задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти ОП в університеті діють Культурно-мистецький центр університету

<http://hnpu.edu.ua/uk/division/kulturno-mystecky-centr>, який є осередком розвитку художнього творчого потенціалу; Спілка студентів і молоді, діяльність якої спрямована на створення умов для самореалізації особистості, зростання у студентської молоді соціальної активності. Волонтерський рух, що опікується проблеми у сферах соціального захисту, охорони навколишнього середовища,

правозахисної діяльності, збереження культурних цінностей і їх охорони, а також вихованнями дитячих будинків і будинків-інтернатів, ветеранами II Світової, допомогою постраждалим унаслідок АТО;. Спортивний клуб. Для розвитку наукової діяльності здобувачів вищої освіти у закладі працює Рада молодих учених, що дає можливість студентам брати участь у науково-дослідних проектах, конференціях, конкурсах, що проводяться в Україні та за кордоном.

У структурі Спілки студентів та молоді створене студентське науково товариство, яке організовує наукову роботу студентів, підготовку студентських конференцій, наукових публікацій, участь у семінарах, круглих столах, наукових проблемних групах, Всеукраїнських і Міжнародних олімпіадах та конкурсах наукових робіт.

Забезпечуючи спортивну діяльність здобувачів вищої освіти, в університеті діє Спортивний клуб, який щорічно проводить Спартакіаду (у програмі шахи, шахи, настільний теніс, волейбол, баскетбол, естафета, бадмінтон).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я) коротке поле

Навчальні приміщення ХНПУ повністю відповідають існуючим будівельним та санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, існуючим нормам з охорони праці.

У структурі університету передбачено відділ безпеки життєдіяльності, який опікується проблемами забезпечення відповідності освітнього середовища нормативним вимогам до його безпечності. З професорсько-викладацьким складом та студентами регулярно проводяться бесіди з дотримання правил безпеки життєдіяльності. Кафедри також опікуються проблемою створення безпечних умов при проведенні навчально-виховного процесу, приділяючи підвищену увагу під час практики студентів на базах організацій-партнерів.

В університеті діє психологічна служба <http://hnpu.edu.ua/division/psychologichna-sluzhba>, як структурний компонент, що створює соціально-психологічні умови для розвитку особистості здобувачів вищої освіти. Провідним завданням діяльності психологічної служби університету є збереження психологічного здоров'я студентів через систему інформаційної, психодіагностичної, консультативної, розвивальної, діагностичної, прогностичної, профілактичної та корекційної роботи. Психологічна служба університету забезпечує охорону психічного здоров'я і надання психологічної допомоги шляхом своєчасного і систематичного вивчення психофізичного розвитку, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, статевих та інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для саморозвитку та самовиховання.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань? довге поле

Механізми освітньої підтримки здобувачів вищої освіти забезпечуються відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і передбачають здійснення таких процедур і заходів: визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, педагогічних працівників та регулярно оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті університету, інформаційних стендах тощо. Діє центр ліцензування, акредитації, який контролює

освітній процес і навчально-методичне забезпечення.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» для організаційної підтримки здобувачів вищої освіти в університеті створено необхідні ресурси для організації освітнього процесу. Для гарантування якості освіти у закладі вищої освіти створено відділ менеджменту і моніторингу якості освіти університету, який проводить щорічні дослідження з питань університетської діяльності, що допомагають зрозуміти проблеми студентів і вдосконалити освітній процес (щорічне стовідсоткове соціологічне опитування «Викладач очима студентів»).

З метою інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти, підвищення ефективності управління навчально-виховним процесом в університеті впроваджена інформаційна система, яка гарантує публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації, оприлюднені на веб-сайті університету. Також (згідно з Законом України «Про вищу освіту») для забезпечення інформаційних механізмів підтримки здобувачів вищої освіти в університеті створено Інститут інформатизації освіти, який впроваджує сучасні інформаційні технології (програмно-апаратні комплекси, інформаційні ресурси, телекомунікаційні системи зв'язку та мережі) в процес навчання студентів. Провідним напрямом діяльності Інституту інформатизації освіти є розробка електронних навчальних ресурсів для дистанційного навчання, яке забезпечується науково-навчальною лабораторією розробки програмного забезпечення.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть пояснення на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були) коротке поле

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Підтримка таких осіб здійснюється через навчально-методичний інклюзивний центр <http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr>, який проводить консультації для науково-педагогічних працівників з питань кваліфікованого планування, організації та моніторингу навчально-реабілітаційної роботи зі студентами з особливими освітніми потребами. Для таких студентів розробляється індивідуальна навчально-реабілітаційна програма, яка передбачає використання комплексу оптимальних форм, методів і засобів навчання. Проводяться індивідуальні, корекційно-реабілітаційні заходи, спрямовані на поетапну адаптацію осіб з особливими освітніми потребами до навчального процесу. З метою виховання в студентській молоді толерантного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами систематично проводяться виховні заходи відповідної спрямованості. Порядок супроводу осіб з особливими освітніми потребами викладено на сайті <http://hnpu.edu.ua/uk/poryadok-suprovodu-osib-z-osobovymu-osvitnimu-potrebam> та в [правилах прийому у 2019 році](#). Конкретні дії щодо людей з особливими освітніми потребами визначено в [наказах стосовно людей з інвалідністю в ХНПУ імені Г.С.Сковороди](#) <http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/invalnakazy.pdf>. Студенти-магістранти даної категорії осіб за результатами опитування підтверджують відсутність перешкод для отримання ними освіти в університеті.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП? довге поле

У разі виникнення конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу до їх

вирішення долучаються представники психологічної служби університету

<http://hnpu.edu.ua/division/psychologichna-sluzhba>

Для попередження та врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією, в університеті розроблено Положення про академічну доброчесність в ХНПУ імені Г. С. Сковороди (оприлюднене на офіційному веб-сайті університету), відповідно до п.2.4 якого «учасники освітнього процесу повинні дотримуватися етичних норм, поважати осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків, осіб, які їх замінюють незалежно від віку, статі, громадянства, стану здоров'я, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального та майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин». Положенням урегульовано порядок розгляду скарг про можливі випадки порушення вимог цих норм, зокрема через діяльність Комісії з академічної доброчесності.

Для запобігання та протидії корупції в університеті розроблено та впроваджено Антикорупційну програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди на 2019-2020 рр., у межах якої (розділ III п. 2 Антикорупційної програми) деталізовано перелік антикорупційних заходів, діяльність відповідної комісії.

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/antikorupciyna%20programa2019.pdf.

Для урегулювання питань гендерної рівності і запобігання випадків сексуального домагання в університеті створений і діє Гендерний центр <http://hnpu.edu.ua/division/gendernyy-centr>

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» регламентована [Положенням про освітні програми в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди](#)

<http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/PPologenia.pdf>

ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» розроблена відповідно Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти (8 рівень Національної рамки кваліфікацій).

Обговорена на Раді природничого факультету

Затверджена Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, протокол № 3 від 24 квітня 2018 р.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані? довге поле

Перегляд ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» проводять один раз на рік при формуванні навчальних планів на наступний навчальний рік. Обговорення ОП проводиться на засіданнях науково-методичної комісії факультету (протокол №7 від 6 березня 2019 р.) за участі членів проектної групи. За результатами обговорення освітніх компонентів ОП, їх реалізації, якості та форм проведення вносяться пропозиції щодо відповідності програмних результатів навчання, покращення

методів навчання та методів оцінювання освітніх компонентів ОП. Внесені пропозиції включаються до навчального плану здобувачів вищої освіти і затверджуються Радою природничого факультету (протокол № 8 від 20.03.2019 р.).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП коротке поле

При обговоренні ОП на засіданнях науково-методичної комісії факультету за участі членів проектної групи до уваги беруться побажання і зауваження, які були висловлені здобувачами вищої освіти під час засідань Спільки студентів і молоді природничого факультету. Внесені пропозиції вносяться до навчальних планів здобувачів вищої освіти на наступний навчальний рік, обговорюються і затверджуються на засіданнях Ради природничого факультету, до складу якої входять 10% здобувачів вищої освіти.

При перегляді ОП до уваги також беруться результати анкетування здобувачів вищої освіти, яке щорічно проводиться Відділом менеджменту і моніторингу якості освіти університету (<http://hnpu.edu.ua/division/viddil-menedzhmentu-i-monitoryngu-jakosti-osvity>), одним із завдань якого є проведення опитувань, які допомагають зрозуміти проблеми студентів і вдосконалити освітній процес.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП коротке поле

Процедура обговорення ОП здобувачами вищої освіти регламентована положенням про Спільку студентів і молоді ХНПУ імені Г.С. Сковороди

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Spilka_student_ta_molod/Pol_pro_spilku_stud_05_16.pdf

Члени Спільки студентів і молоді природничого факультету на протязі навчального року проводять дискусійні обговорення ефективності освітніх компонентів ОП, методів навчання та оцінювання, заслуховують пропозиції здобувачів вищої освіти за I і II рівнем, зазначають недоліки і побажання щодо методів навчання і методів контролю під час освітнього процесу. Пропозиції, внесені представниками Спільки студентів і молоді природничого факультету розглядаються на засіданнях науково-методичної комісії факультету за участі членів проектної групи і, за необхідності і обґрунтованості даних пропозицій, виносяться на обговорення на Раді природничого факультету (протокол № 7 від 15.02.2019 р.).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості коротке поле

При обговоренні результатів навчання і ефективності ОП на природничому факультеті враховуються зауваження та пропозиції провідних методистів і директорів шкіл, на базі яких проходить педагогічна практика здобувачів вищої освіти. Також заслуховуються відзиви і пропозиції директорів і співробітників науково-дослідних установ, на базі яких проходить науково-дослідна практика здобувачів вищої освіти II магістерського освітнього рівня.

При перегляді ОП приймаються до уваги пропозиції, внесені потенційними роботодавцями, які входять до навчального науково-педагогічного комплексу (ННПК) ХНПУ імені Г.С. Сковороди, робота якого регламентована Положенням про

навчальний науково-педагогічний комплекс

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Navchalniy_nauk_ped_kompleks/Polozhennya_NNPK.PDF, одним із завдань якого є поширення передового педагогічного досвіду шкіл, що входять до складу ННПК, та надання теоретичної та методичної допомоги при забезпеченні освітнього процесу в ЗВО.

Також до уваги при обговоренні і перегляді ОП беруться пропозиції і зауваження методистів і вчителів, які працюють на університетських кафедрах у школах, метою створення яких є науково-методичний супровід фахово-педагогічної діяльності вчителя; керівництво експериментальною роботою в школі; проведення у школі науково-методичних семінарів з питань упровадження в шкільну практику педагогічних технологій; консультації щодо створення освітнього середовища; експертна оцінка навчально-методичних розробок учителів; апробація навчально-методичних розробок викладачів факультету; проведення спільних екологічних та валеологічних акцій; методична допомога вчителів студентам у проходженні педагогічної практики; системна профорієнтаційна робота та підготовка випускників до навчання у ЗВО; забезпечення школи педагогічними кадрами з кращих випускників факультету.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП коротке поле

Основним завданням ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» є підготовка висококваліфікованих фахівців в галузі «Освіта», викладачів біології та основ здоров'я у загальноосвітніх і спеціалізованих навчальних закладах. До освітнього процесу за даною ОП залучені здобувачі вищої освіти, які вже здобули І бакалаврський ступінь вищої освіти, пройшли педагогічні практики у загальноосвітніх і спеціалізованих навчальних закладах. Майже 50% здобувачів поєднують навчання з роботою у школах, за для цього їм надається індивідуальний графік навчання. Здобувачі вищої освіти, які поєднують навчання з роботою у школі, набувають неоціненного досвіду, проводять профорієнтаційну роботу серед інших здобувачів і вносять ряд важливих пропозицій в освітній процес, висловлюючи свої побажання і зауваження до ефективності тих чи інших компонентів ОП.

За для ефективного працевлаштування випускників в структурі університету створено Відділ профорієнтації і роботи з випускниками (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/viddil-proforiyentaciyi-i-roboty-z-vypusknykamy>), основною метою якого є координація спільної роботи деканатів факультетів з районними/міськими відділами освіти, прогнозування потреб у педагогічних кадрах, обліку та працевлаштування випускників педагогічного вузу, забезпечення випускника першим робочим місцем за отриманою спеціальністю відповідно до вимог сучасного ринку праці, залучення на навчання до університету професійно зорієнтованої молоді.

Щороку Відділом профорієнтації та керівництвом університету і факультету для здобувачів вищої освіти за магістерським рівнем освіти проводяться спеціальні семінари і зустрічі з потенційними роботодавцями, а також «Ярмарок вакансій», під час якого здобувач-випускник може обрати собі вакансію у найкращих передових закладах освіти міста Харкова та Харківської області.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки? довге поле

Під час реалізації ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» (2018-2019 н.р.) серед здобувачів II другого (магістерського) ступеня рівня вищої освіти за даною ОП відділом моніторингу якості освіти було проведено анкетування, метою якого є

отримання незалежної думки студентів про якість освіти, визначення найкращого викладача серед тих, які забезпечують освітній процес за даною ОП, виявлення корупційних ризиків, збір достовірної інформації про проблеми, які виникають у студентів під час навчання. Результати даного анкетування показали, що здобувачі II (магістерського) ступеня за ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» в цілому позитивно оцінюють якість освітнього процесу, суттєвих недоліків не виявлено.

Перевірка якості набутих знань і навичок серед здобувачів II (магістерського) ступеня за ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» проводиться під час заліково-екзаменаційних сесій, за результати яких проектна група ОП зробила висновок про задовільні результати засвоєння знань та навичок. Якість реалізації компонентів ОП також перевіряється під час проведення ректорських контрольних робіт і аналізу звітів з практики здобувачів. Результати цих перевірок аналізуються центром моніторингу і якості освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди і обговорюються на засіданнях Виконавчої ради (Ради з якості).

Також проектною групою було проаналізовано звіт з наукової роботи здобувачів II (магістерського) ступеня за ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» і зроблено висновок про задовільний рівень наукових публікацій, але було висловлено побажання посилити науково-дослідну роботу серед здобувачів, залучити їх до участі у роботі наукових конференцій та збільшити кількість наукових публікацій. За для цього професорсько-викладацьким складом факультету було ініційовано проведення двох Міжнародних науково-практичних конференцій у 2019 році, в роботі яких змогли взяти участь і здобувачі за даною ОП.

Контроль внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності регламентований Програмою проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю на поточний навчальний рік

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Progr_vn_aud_18_19.pdf

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП? довге поле

ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» проходить первинну акредитацію, тому зауважень та пропозицій за нею ще не отримано.

У 2018 році акредитацію проходила ОП «Біологія в закладах освіти», під час якої експертами було рекомендовано: 1) оновити бібліотечний фонд навчальною літературою, виданою за останні п'ять років, що було враховано при складанні планів роботи кафедр по підготовці навчальної і навчально-методичної літератури на 2018-2019 н.р. та закупівлі підручників бібліотекою; 2) для збільшення контингенту студентів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти посилити профорієнтаційну роботу в ЗВО регіону з метою залучення їх до вступу на денну та заочну форму навчання, що було враховано при проведенні профорієнтаційних заходів у 2018 та 2019 рр. серед випускників I (бакалаврського) рівня вищої освіти як ХНПУ імені Г.С. Сковороди, так і інших ЗВО регіону; 3) з метою залучення студентів освітнього рівня «магістр» до науково-дослідної роботи, рекомендовано розширити співпрацю з науково-дослідними установами м. Харкова та науково-дослідними установами України, в результаті чого було укладено додаткові договори про наукову співпрацю з Національним природним парком «Слобожанський»; 4) збільшити кількість публікацій професорсько-викладацького складу у фахових виданнях які входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, що було враховано при складанні плану наукової роботи факультету на II півріччя 2018 р. та на 2019 р. (за результатами наукової роботи професорсько-

викладацького складу природничого факультету у 2018 році було опубліковано 7 наукових статей у фахових виданнях які входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science).

Під час удосконалення ОП беруться до уваги Положення про Процеси системи управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди

<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Procesi072018.pdf>

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП? коротке поле

Всі учасники академічної спільноти (наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники; здобувачі вищої освіти; фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійні програми; роботодавці) залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП.

Наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники забезпечують розробку і реалізацію ОП, її періодичний перегляд і моніторинг якості ОП. Організують контрольні заходи по перевірці набутих знань, умінь та навичок здобувачами вищої освіти, аналізують результати та вносять пропозиції по усуненню недоліків.

Здобувачі вищої освіти приймають участь в обговоренні якості ОП, що відбувається на засіданнях Спільноти студентів та молоді природничого факультету, на Радах природничого факультету та на Виконавчих радах (Радах з якості) університету.

Фахівці-практики та роботодавці залучаються до процедури розроблення ОП, вносять пропозиції по покращенню якості та моніторингу ОП.

При внутрішньому забезпеченні якості ОП керуються Програмою проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю на 2019-2020 навчальний рік

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Progr_vn_aud_19_20.pdf

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти коротке поле

Внутрішнє забезпечення якості освіти регламентовано Статутом університету http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf та Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

За здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідають наступні структури:

Кафедри (складання програм і робочих програм навчальних дисциплін, проведення поточного і підсумкового контролю).

Деканат (складання навчального і робочого навчального плану за ОП, організація навчального процесу, складання графіку навчального процесу, проведення ректорських контрольних заходів та ін.).

Відділ практики (укладання договорів про проходження практик, організація і проведення практик, проведення підсумкових заходів).

Навчальний відділ (планування і організація поточного освітнього процесу, удосконалення системи освітнього процесу, здійснення систематичного контролю за своєчасною підготовкою і станом виконання планової обліково-звітної документації з навчальних питань, безпосередня участь у здійсненні систематичного контролю за ходом освітнього процесу, аналіз ходу освітнього процесу, контролю поточної успішності студентів, результатів екзаменаційних сесій, державної атестації).

Центр ліцензування, акредитації та контролю якості освіти (забезпечення дотримання державних стандартів вищої освіти; сприяння створенню належних методологічних, навчально-методичних, організаційних умов для організації навчального процесу на факультетах).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу? коротке поле

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу ХНПУ ім. Г.С.Сковороди регулюються статутом університету

(http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf),
колективним договором

(http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol_dog_16_20.pdf), основними положення Університетської політики в сфері якості освіти та підготовки майбутніх педагогічних працівників <http://hnpu.edu.ua/uk/nomatyvna-dokumentaciya-universytetu>), правилами прийому до Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди

([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla_27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5\(combinepdf\)%20site.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla_27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5(combinepdf)%20site.pdf)).

Згідно Наказу ХНПУ імені Г.С. Сковороди № 85-ОД від 05 червня 2018 р. «Про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ХНПУ», було розроблено і затверджено порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особовими освітніми потребами. Призначено відповідальну особу за забезпечення супроводу такій категорії осіб. Порядок надання послуг розміщено на сайті університету <http://hnpu.edu.ua/uk/poryadok-suprovodu-osib-z-osobovymy-osvitnimy-potrebamy>.

У 2017 році створено загальноуніверситетський навчально-методичний інклюзивний центр. Центр має сторінку на сайті університету:

<http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

З метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів) університетом створено сторінку у Facebook (<https://www.facebook.com/groups/1029347057130340/>), телефони та електронні адреси адміністрації університету оприлюднені на сайті університету <http://hnpu.edu.ua/uk/contacts>.

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет Інформацію про освітню програму(включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

ОП «Біологія та валеологія в закладах освіти» опублікована на сайті університету <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/profil-osvitnih-program>

Ціллю освітньої програми є фундаментальна, спеціалізована та практична підготовка магістрів у галузі біології та основ здоров'я, педагогіки та методики вищої і середньої освіти; формування та розвиток загальних професійних компетентностей у галузі сучасної біологічної науки, основ здоров'я людини, педагогіки та методики вищої та середньої освіти, здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності в умовах закладів вищої освіти, оволодіння експериментальними методами сучасної біології та здорово'язберезувальних

технологій.

Обов'язкові компоненти: педагогіка, психологія, філософія освіти, іноземна мова, методика викладання біології та здоров'язберезжувальних дисциплін у вищій школі, молекулярна філогенетика та біоінформатика, сучасні еволюційні концепції, біологія індивідуального розвитку, біометрія, біосферологія та біоіндикація довкілля, сучасна імунологія, система органічного світу, основи психосоматики, виробнича практика, захист-презентація результатів наукового дослідження та атестація здобувачів вищої освіти. Загальний обсяг обов'язкових компонентів 68 кредитів

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

Аспірантури зі спеціальності 014. Середня освіта. Біологія та здоров'я людини в ЗВО не має

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю *коротке поле*

-

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю *коротке поле*

-

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників *коротке поле*

-

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

-

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи *коротке поле*

-

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються *коротке поле*

-

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

-

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності *коротке поле*

-

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП? *довге поле*

До сильних сторін ОП, що акредитується, на нашу думку можна віднести наступне:

1. Всебічність підготовки здобувачів вищої освіти як стосовно рівномірного розкриття змісту головних розділів біології, так і стосовно ефективного розподілу навчального матеріалу між лекційним, лабораторно-практичним і самостійним блоками. Деякі актуальні навчальні курси, що включені до ОП на основі запозичення досвіду університетів ЄС, наразі є унікальними для педагогічних ЗВО України. Студенти, що навчаються за цією ОП, проходять повноцінну літню практику на спеціалізованому науковому стаціонарі (біологічній станції), на регулярній основі відвідують науково-дослідні та природоохоронні заклади міста і області, мають можливість відпрацювати різноманітні форми педагогічної діяльності підчас добре організованих практик у загальноосвітніх школах. Усі ці особливості відображені безпосередньо у структурі програми.

2. Методичне забезпечення. Переважна більшість навчальних курсів, що складають ОП, супроводжуються створеними викладачами факультету навчальним, методичним та довідниковими посібниками, методичними рекомендаціями, робочими зошитами тощо. Це спрощує для студента пошук інформації за тематикою курсу, дозволяє уніфікувати вимоги щодо підготовки до проміжних та підсумкових контролів, економить час протягом лабораторно-практичних занять.

3. Залучення до наукової роботи. Професорсько-викладацький склад факультету веде активну наукову роботу, постійно залучаючи до її проведення студентів. У багатьох навчальних курсах суттєва увага приділяється методології здійснення наукових досліджень, шляхам з'ясування кола невирішених наукових проблем та підходам до їхнього вирішення у відповідній галузі. Частка здобувачів вищої освіти, що демонструє власне бажання та об'єктивні здібності щодо виконання самостійних наукових проектів серед студентів факультету є доволі високою – і запорукою цього, на нашу думку, є саме структура тих навчальних курсів, які орієнтують студентів на пошук відкритих питань науки.

До слабких сторін ОП на поточному етапі можна віднести наступне:

1. На думку розробників ОП, покращенню якості навчання останнім часом приділяється недостатня увага в цілому у державному масштабі, і, як наслідок, у нашому ЗВО. Очевидно, що якісь викладання складно перевірити за формальними показниками, однак саме від цього насамперед і залежить якість підготовки фахівці. Оцінюючи ОП, що акредитується, у цьому аспекті, мусимо констатувати, що програми деяких класичних курсів вимагають оновлення з урахуванням новітніх наукових даних (нові класифікації та філогенії, важливі антропологічні відкриття, нові методи молекулярної біології, ембріології, імунології, палеонтології тощо). Актуальним залишається також усунення суперечностей між програмами суміжних дисциплін, пов'язаних з різною швидкістю осучаснення змісту цих програм.

2. Обмеженість матеріальної бази не дозволяє включити у програми лабораторно-практичних занять практичне засвоєння навичок використання цілого ряду сучасних методів, які у багатьох розділів біології вже встигли стати рутинними (ПЛР, ІФА, інтерференційна та люмінесцентна мікроскопія тощо). Розвиток цієї складової напрямку залежить від показників фінансування роботи факультету.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив? *довге поле*

Перспективи розвитку освітньої програми, що акредитується, пов'язані з удосконаленням її структури і змісту у наступних основних галузях: (1) якість навчання, (2) зв'язок зі роботодавцем; (3) академічна доброчесність.

1. Якість підготовки дипломованого фахівця залежить у першу чергу від сучасності лекційного матеріалу, насиченості лабораторних занять та забезпечення для пошукачів вищої освіти можливості проведення самостійних наукових

досліджень. Зважаючи на це, розробники програми вважають критично важливим постійне удосконалення саме змісту та наповнення навчальних курсів. Цей процес має три складові, реалізація яких планується протягом наступних 3 років.

а) Осучаснення змісту лекцій. Зважаючи на темки, якими сьогодні розвивається біологія, зміст лекцій з дисциплін молекулярно-біологічного, цитолого-гістологічного, таксономічного та антропологічного блоків має переглядатися щорічно. Своєчасне внесення у програму результатів новітніх відкриттів відкриватиме для студентів спрямованість актуальних наукових досліджень, сприятиме усвідомленню безперервності наукового пошуку.

б) Урізноманітнення тематики практичних занять. Для фахівців з природничих наук головним критерієм професійності завжди залишатимуться навички практичної роботи з об'єктом дослідження. Зважаючи на це, ми плануємо розширяти перелік об'єктів лабораторних робіт з дисциплін ботанічного та зоологічного циклів. Ці роботи не мають обмежуватися традиційними «класичними представниками», а якповніше розкривати різноманіття відповідних таксономічних груп.

в) Створення умов для самостійного наукового пошуку. Ми вважаємо за необхідне уведення у програму навчальних курсів ознайомлення з обраними науковими публікаціями у міжнародних англомовних журналах, засвоєння навичок пошуку наукових джерел за заданою темою, написання оригінальних оглядів на задану тему.

2. Важливою складовою підготовки фахового вчителя є урахування у навчальних курсів особливостей шкільної програми з відповідних дисциплін. Суттєві зміни у програмі з біології, що відбулися у 2013–2017 рр., призвели до того, що наявний корпус вітчизняної навчально-методичної літератури перестав відповідати потребам школи. Модернізація лекційних курсів навчальних педагогічних університетів, таким чином, має враховувати не лише сучасні наукові тенденції, але й специфічні особливості новітніх програм.

3. Робота з дотримання принципів академічної доброчесності буде спрямована на наступне: (1) посилення контролю оригінальності змісту та коректності цитування у навчально-методичній літературі, що видається на факультеті для супроводження навчальних курсів; (2) контроль відсутності академічного плагіату у кваліфікаційних роботах та наукових публікаціях здобувачів вищої освіти та аспірантів; (3) розробка у межах ОП окремого змістовного модулю у межах однієї з навчальних дисциплін, присвяченого питанням дотримання академічної доброчесності, виявленню та запобіганню плагіату.